

### 3. ИЗУЧАВАНЕ НА СЛОВОТО БОЖИЕ

#### а) Ключови стихове

2 Тим. 2:15; Д.А. 17:11  
2 Тим. 3:16-17; Пс. 138:2  
Рим. 10:17

#### б) Въведение

Някои християни изглежда никога не напредват в своето разбиране на Библията, защото гледат на нея като на един вид божествена обещана кутия - те отварят Библията наслука и се молят Святия Дух да ги насочи към Словото за в момента. В действителност Святия Дух може да направи това, когато случаят е правилен. При тези обстоятелства ние обикновено игнорираме въпроса за контекста и първоначалното значение и вземаме Словото така, както то идва с цялата негова неотложност и уместност в сърцата ни. Но за последователното изучаване на Писанието, е необходимо нещо повече от това. Ние трябва да се научим да живеем в Писанията на една всекидневна основа и да придобиваме разбирането на тяхната свързаност и значение (2 Тим. 2:15).

#### в) Ученикът трябва да достигне до познанието на Божието Слово

Библията е Бог, говорещ на хората. За да живеем като ученици, ние се нуждаем от Словото на Бога:

- то ни прави мъдри (Пс. 119:98-104);
- то ни дава светлина, ако я приемем (Пс. 119:130);
- то ни дава мир и ни предпазва от препъване (Пс. 119:165);
- то ни изгражда и ни дава наследство измежду всички, които са осветени (Д.А. 20:32);

- прави способна вярата ни (Рим. 10:17);
- то ни дава кураж и надежда (Рим. 15:4);
- то е полезно за поучение, поправление, изобличение и наставление в правдата (2 Тим. 3:16);
- то пронизва дори до разделяне на душата и духа, ставите и мозъка, издирва помислите и намеренията на сърцето (Евр. 4:12).

Запомнете, Библията е боговдъхновеното Слово на Бога, напълно вярно и изпитано, решаващият авторитет за всичко, което правим като християни и като църква.

## г) Начини за опознаване на Словото Божие

### (i) Слушане

Например проповеди, касети, четене на глас, свидетелстване.

### (ii) Четене

Когато четем, трябва да помолим Святия Дух да ни даде разбиране. Полезно е да се следва библейската хронология, особено когато се чете за първи път.

### (iii) Изучаване (Д.А. 17:11)

Имайте цел или стремеж за вашето изучаване (например анализ на пасаж от Библията, изучавайте библейски герои като Моисей, изучавайте някоя тема като дарбите на Святия Дух). Записвайте си това, което Бог ви открие. Бог иска да изгради вашето познание за Него, но вие трябва да сте способни да запомните и споделите с други хора това, което Бог ви открива.

### (iv) Размишляване (И.Н. 1:8; Пс. 1:1-3)

Това ни прави способни да укрепваме и да сме хранени от Бога (Мт. 4:4), помага ни да вървим по Божия път (Пс. 119:105) и ни

помага да побеждаваме греха, изкушението и Сатана (Пс. 119:11; Еф. 6:11; Мт. 4:4, 7, 10).

## **д) Защо да изучаваме Библията**

### **(i) Откровение**

Писанието ни дава най-пълното откровение за Бога. Тук Бог разкрива истината за Себе Си и Неговите цели за хората. Преди всичко ние разбираме Божието откровение в Исуса чрез свидетелството на Писанието (Ин. 5:39).

### **(ii) Ученичество и растеж (2 Тим. 3:16-17)**

Словото на Бога има сила чрез Писанията, Святият Дух носи изобличение, което ни води до покаяние; Той ни разкрива святостта на Бога и ръста Христов; Той ни води във всичката истина, за да знаем как да стоим твърди във вярата. Писанията за Святия Дух са като скалпела за хирурга. Ръцете Му са надарени с голяма сръчност и сила, за да донесат изцелението, което Бог иска да осъществи в нашия живот.

### **(iii) Вярa и утеха (Рим.15:14)**

Знаем, че вярата идва чрез слушане на Божието Слово (Рим. 10:17). Чрез изучаване на Писанията ще чуваме много неща от Бога, които ще стимулират вярата ни и ще издигат сърцата ни. Ще ни се даде материал, който говори за вярата, и чрез нашата среща с големите мъже на вярата в Библията вярата ни ще бъде предизвикана и коригирана под ръководството на Святия Дух.

### **(iv) Свидетелстване и евангелизъм (1 Пет. 3:15)**

Неуспеха при евангелизирането често се дължи на недоверието в Писанията. Ние трябва да осъзнаем нуждата от изпълнението

на Господните заповеди чрез Писанията и да участваме в свидетелстване.

### **(v) Духовна борба**

В Ефесяни 6:17 сме насърчени да "вземем меч на Духа", който е Божието Слово. Писанията ни направляват как да действаме в една духовна борба. Чрез примерите и поучението ние ще се научим как да се противопоставяме на лукавия и как да спечелим победата. Писанието ни учи, че вярата е основата за нашата победа (1Ин. 5:4), изявява силата на името на Исуса (Д.А. 4:10,12), учи ни да се съпротивляваме на дявола и той ще бяга от нас (Як. 4:7).

### **е) Седем основни стъпки, които ще ви помогнат да намерите вашия път в Писанията.**

За младите християни е по-добре да започнат от място, което е уместно за начало, напр. Евангелие от Йоана или друга новозаветна книга.

#### **(i) Изследвай**

Ние трябва да четем Писанията с внимание като гледаме и слушаме, какво в действителност казват те. Това ни помага да четем по-бавно отколкото си мислим, че трябва да четем пасажа повече от един път. Внимателният прочит ще ни помогне, ако отделим време да разсъждаваме върху това, което четем, и да си зададем въпроса, дали наистина сме разбрали всичко, за което се говори.

#### **(ii) Тълкувай**

Разбираш ли, за какво се говори когато четеш? Може би има причини, поради които не разбираш, и те могат да ти станат ясни, ако отделиш време да зададеш няколко въпроса. Понякога причините са открити, напр. може да има думи или идеи,

които не знаем или не разбираме. Може да има духовна сила, която не можеш да разбереш, защото не си преживявал никога нейното значение.

Опитана истина е разбрана истина. Или може да има някаква специфична причина, свързана с миналото или обичая, за която библейският коментар може да ти помогне, ако ти е под ръка.

### **(iii) Обобщавай**

Полезно е да обобщаваме главните точки, които научаваме от един пасаж, или да наблегнем върху това, което виждаме като основни части или теми. Понякога е полезно да изкажем със собствени думи това, което мислим, че Писанието казва. Имайте подготвен химикал, бележник и маркер, когато изучавате Библията.

### **(iv) Преценявай**

Размишлявай върху няколко въпроса:

- какъв вид литература четеш - поезия, послание, поучение или пророчество.
- какъв вид поучение е това - дали е всеобща истина, която се прилага за всички хора и по всяко време, или се отнася само за времето, когато е написано.
- запомни, че обикновено простото и явно значение е това, което трябва да разбираш (1 Кор. 14:13).

### **(v) Прилагай**

Когато и да четем Писанието, винаги трябва да се запитваме, как може да се приложи това в нашия собствен живот. Тогава Словото на Бога ще стане ефективно в нас и ние ще бъдем облагодетелствани от неговите плодове в нашия живот (Як. 1:22).

**(vi) Сравнявай**

Най-доброто тълкувание на Писанието е самото Писание. Затова сравнявай една част на Писанието с друга. Конкорданс или Библия с препратки са полезни, ако искаме да проследим една идея или мисъл в Писанията. Това ще увеличи разбирането ни и ще контролира нашето тълкувание на Писанието.

**(vii) Размишлявай**

Размишлявай върху нещата, които си прочел и дай време на Бога да ти говори лично чрез тях. Това ще подобри взаимоотношенията ти с Бога и ще го познаваш по-добре.

**ж) Инструкции за работа**

1. **Повече от един превод на Библията**, така че различните нюанси на истините да бъдат видени. Например Ню Интернешънал Вършън (NIV) за общо ползване; Ливинг Байбъл перафейз, за да ни даде правилно всеобхватно разбиране на Библията, и Авторизиран превод (AV) или Ню Кинг Джеймс Вършън (NKJV), за да направи ясно разбирането на трудните пасажи и да осигури по-добро виждане за значението на текста.
2. **Библейски наръчници**, напр. наръчниците на Лайън, които са добри, особено за хора, които нямат такова образование като тези наръчници ще им осигурят въведение в областта на историята, миналото, тълкуването и др.
3. **Библейски конкорданс**, напр. Младежки аналитичен конкорданс или Стронг Екзоистив конкорданс.
4. **Библия с препратки.**

Отделено време и отворено сърце за разбирането на Словото Божие, са основните предпоставки за успеха на изучаването на Писанията. Святия Дух е готов да бъде наш учител и да ни

води в цялата истина, ако се отнесем с правилно отношение към Писанието (1 Кор. 2:10-12).

### з) Стар и Нов Завет

Ние можем да видим съществуващото взаимоотношение между двата завета, ако ги разгледаме в светлината на две движения.

#### (i) От Стария Завет до Новия (39 книги)

- основни истини са приети в Новия Завет, когато са представени по-пълно в Стария Завет, напр. теологията на Завета; социалното измерение на вярата; естеството на Бога (святост, величие и др.); силата на хвалението и поклонението.
- очаква христовото идване (обещания и др.)
- свързва вярата с живота (биографски, исторически, социални измерения).

#### (ii) От Новия Завет до Стария (27 книги)

- изпълва разбирането на Стария Завет;
- помага ни да видим растящото откровение (не от грешка към истина, но от истина към по-голяма истина);
- контролира нашето тълкование на Стария Завет (ние се нуждаем от контрол, който да ни предпази от произволната употреба на образи и алегии).

### и) Старият Завет в българската Библия

Той има четири части:

- (i) *Петокнижие*: Битие, Изход, Левит, Числа, Второзаконие.
- (ii) *Исторически книги*: от Исус Навин до Еستير.

(iii) *Поетически*: от Иов до Песен на Песните.

(iv) *Пророчески книги*: от Исаия до Малахия.

## й) Еврейската Библия

Тя има три части:

(i) *Тора* (закон): Битие, Изход, Левит, Числа, Второзаконие.

(ii) *Небиим* (пророци):

ранни пророци - Исус Навин, Съдии, 1 Царе, 2 Царе, 3 Царе, 4 Царе;

по-късни пророци - Исаия, Еремия, Езекил, Книгата на дванадесетте.

(iii) *Кетубим* (Писания): Псалми, Притчи, Иов, Песен на Песните, Рут, Плачът на Еремия, Еклисиаст, Естир, Даниил, Ездра, Неемия, 1 и 2 Летописи.

## к) Деветте исторически глави на Библията.

(i) *Началото*: Бит. 1-11 гл. (т.е. сътворението, грехопадението, потопът, разделянето на нации).

(ii) *Патриарсите*: Бит. 12-50 (т.е. Авраам, Исак, Яков и Иосиф) приблизително 1800 г. пр. Хр.

(iii) *Моисей и изходът*: Изход, Левит, Числа - при бл. 1280 г. пр. Хр.

- в Изход е направен завета, даден е закона, построена е скинията.

- в Левит свещениците и хората получават религиозни наставления.

- в Числа израилтяните са подготвени за крайната цел.

(iv) *Завладяване и установяване*: Второзаконие, Исус Навин и Съдии.



- (v) *Установяване на монархия*: 1 и 2 Царе, 1 Лет. (т.е. Самуил, Саул и Давид) - припл. 1050 г. пр. Хр.
- (vi) *Давидови царства*: 3 и 4 Царе, 2 Лет. (т.е. Соломон) - припл. 930 г. пр. Хр.
- Северно царство (Еровоам - Факей) - припл. 722/1г. пр. Хр.
  - Южно царство (Ровоам - Седекия) - припл. 597/87г. пр. Хр.
- (vii) *Пленът и възстановяването*: Ездра, Неемия, Агей, Захария, Малахия - припл. 539 г. пр. Хр.
- (viii) *Исус: Неговият живот и служение*: новозаветни Евангелия - припл. 30-33 г. сл. Хр.
- казва ни какъв е Исус.
- (ix) *Растежът и учението на църквата*: Деяния на апостолите до Откровение на Йоана
- казва ни, кои сме ние в Христа.

Запомнете, Исус е ключът за разбиране на Писанията. Ако изгубите Исуса, губите целия смисъл на Книгата! Ако намерите Исуса, имате ключът за отключване на Книгата!

#### л) Въпроси и дискуссионни точки

1. Можеш ли наистина да растеш като ученик на Исус, ако само четеш извън контекста случайно намерени стихове или пасажии от Писанията?
2. Защо не е достатъчно само да четем Писанията?
3. Как Святият Дух изцелява живота ни и го прави пълноценен като изучаваме Писанията?
4. Твоето познание върху Писанията достатъчни ли е, за да поучаваш, изобличаваш, наставляваш и обучаваш в правдата?

(2 Тим. 3:16). Ако не, какво ще направиш?

5. Трябва ли да знаем, какво се очаква от нас да направим като ученици на Исуса? Кой е Божият напътстващ учебник?
6. Когато отидеш на небето и срещнеш там Захария, дали ще си прочел книгата му?
7. Ако някой ти каже: "Чел ли си Езекиил 6:3?", ще му се смееш ли?

### м) Обобщение и приложение

1. Ако искаме да имаме разбиране, в съгласие с библейското, трябва да живеем в Писанията и да ги изучаваме.
2. Библията е Бог, говорещ на хората, затова ние трябва да я изучаваме, за да разберем Бога и какво Той иска ние да направим.
3. Ако Библията е изучена добре, ще ни направи способни да живеем като победоносни ученици на Исуса.
4. Ние трябва да разбираме Писанията, за да сме способни да ги прилагаме правилно в живота си.
5. Исус е главният ключ за разбиране на Писанието.